

Az udvarhelyszéki tanítóegylet közgyűléséről.

T. szerkesztő ur! Julius 9- és 10-én az udvarhelyszéki általános tanítóegylet városunkban tartá közgyűlését, melynek tárgyairól e vázlatos tudósítást méltóztat a „Keresztény Magvető“ olvasóinak bemutatni, ha jónak látja.

A megállított program szerint, az első nap voltak a tanácskozások, mintatanítás és a disztornászat az áll. t. képezde növendékeivel és a gyakorlóiskola 1—4 osztályosaival. Estve hangversenyt rendezett a t. képezde a gyűlés tiszteletére. A nagy gyűlés a második nap kezdődött az unitárius gymnasium nagy halltermében. Az elnöki megnyitó beszédet követte a titkári jelentés, melyben elősoroltatott a főkegyletek munkássága egészen, alakulásuktól fogva mostanig. Örvendetes haladást tett a Keresztur- és Homoródkörben levő főkegylet. Általában, csaknem az egész székben, a társulás szellemét, a tanügy körül levő mozgalmat és az aziránti érdeklődést hallók a jelentésből.

Ezt követte h. almási tanító Égeni Samuel értekezése a következő tárgyról: „Miképpen felelhet meg a tanító az iskolai egészségtan követelményeinek a adott körülményeink között?“ Különösen hangsúlyozta az iskolák czélszerű berendezését és tisztántartását, s hogy a tanítónak miként kell a tanítás körül eljárni és fegyelmet tartani, hogy a gyermek teste fejlődésében rövideget ne szenvedjen.

A közgyűlés tárgyai között egyike volt a legtanuságosabbaknak, képezdei igazg. tanár Gyertyánffy István értekezése: „a tanítóknak képzetéséről“. A több, mint másfél óráig tartó előadás élénk figyelmet keltett mindenkinél, tele lévén Kehr, Diesterweg-féle eszmékkel oly gazdagon, hogy azt egy kis levélben részletesen megismertetni teljes lehetetlen, a melynek előadásakor az ember nem tudta, a szép nyelvezetben-e, vagy pedig az eszmék praktikus menetében gyönyörködjék. Kiemelte, hogy a tanító pá-

lyája kezdetén ne tekintse magát kész, bevégzett embernek, mert az oklevél még nem elég a tanítóságra, az csak annyit bizonyít, hogy az illető elvergődött addig a pontig, a hol a tanítást meg kell kezdenie; de azt nem, hogy mindent, a mi mulhatatlan szükséges, tudna.

Az önképzés eszközeit terjedelmesen elősorolta s kézzelfoghatólag felmutatta azt a helyzetet is, a melybe a magát nem képző tanító esik, és minő nagy bünt követ el az ilyen, midőn egész nemzedékeket megnyomorit. A kor, úgy mond értekező, mint egy vasúti vonat, úgy halad, s a ki az értelem, tudomány pénztáránál nem vált jegyet e vonatra, az semmihez sem fog érteni a mai korban. Hogy világosithasson az másokat, a ki maga sötétségben van.

Értekezése vége felé rámutatott azokra a veszélyekre, a melyek bekövetkezendők, ha az egyenetlenség befészkel magát az egylet tagjai közé, s ha a szűkkeblü felekezetiesség és féltékenykedés miatt nem simulnak egymáshoz. Ezt követték a bizottsági jelentések, indítványok stb.

A gyűlés tartama alatt egy közös vacsora és egy közös ebéd volt a „korona“ szálloda nagy termében, a hol kedélyes toásztok és a t. képezdei dalárda által előadott darabok mellett élvezetes órája volt a szép számmal özsze gyűlt vendégeknek.

Daczára a nyári munkaidőnek, a tanítók számosan jelentek meg; sőt más osztálybeliek is emelték a gyűlés fontosságát s a tanügy iránti érdeklődésüket mutatták ki az ők megjelenésökkel. S azt hiszem, hogy e pár napot éltök szebb napjai közé sorozták. Tudósításom azzal az óhajtással végzem, hogy a társalgás, özsze tartás üdvös szelleme gyökerezék meg mélyen az emberek lelkében, mert a nagy Szechényi szerint: csak az egyesületnek van igazisulya. Mi forrhat egy magános főben tökéletességre! Az agyvelő csak agyvelő által emelkedhetik lépcsőnként oly erőre, mely gyakran, bár villámként, az agyagba szorult halhatatlan lelket teljes fényében tünteti előnkbe.

Székely-Keresztur jul. 12. 1873.

Sándor János.